

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2019. július 12.*

„Állami támogatások – Franciaország által 1994 és 2008 között jogellenesen alkalmazott támogatási program – A STIF-IDF régió által nyújtott beruházási támogatások – A támogatási programot a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat – Előny – A közszolgáltatási kötelezettségek végrehajtásával járó költségek ellentételezése – Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése – Indokolási kötelezettség”

A T-738/17. sz. ügyben,

a **Syndicat Transport Île de France (STIF-IDF)** (székhelye: Párizs [Franciaország], képviselik: B. Le Bret és C. Rydzynski ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek: L. Armati, C. Georgieva-Kecsmar és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a Franciaország által az Île-de-France régióban az autóbusz-vállalkozásoknak nyújtott SA.26763 2014/C (korábbi 2012/NN) számú támogatási programokról szóló, 2017. február 2-i (EU) 2017/1470 bizottsági határozat (HL 2017. L 209., 24. o.) részleges megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, V. Valančius és U. Öberg (előadó) bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

- 1 A felperes, a Syndicat Transport Île de France (STIF-IDF) a módosított ordonnance n° 59-151, du 7 janvier 1959, relative à l'organisation des transports de voyageurs dans la région parisienne (a párizsi régió személyszállításának szervezéséről szóló 1959. január 7-i 59-151 rendelet; JORF, 1959. január 10., 696. o.) által létrehozott közigazgatási jellegű közintézmény.

* Az eljárás nyelve: francia.

- 2 Az Île-de-France régió (Franciaország) területén a menetrendszerű tömegközlekedési szolgáltatásokat megszervező hatóságként a felperes koordinálja és finanszírozza a Régie autonome des transports parisiens (a párizsi közlekedési vállalat, a továbbiakban: RATP), la Société nationale des chemins de fer français (francia államvasút, a továbbiakban: SNCF) és a réseau de l'organisation professionnelle des transports d'Île-de-France (Île-de-France-i közlekedési szakmai szervezet, a továbbiakban: Optile) részét képező magánvállalkozások által biztosított tömegközlekedési szolgáltatásokat.
- 3 A 2006. december 13-i 2006/1161. számú határozattal a felperes két egymást követő szerződéstípust hozott létre, amelyek az Île-de-France régió területén valamennyi menetrendszerű tömegközlekedési vonal új szerződéses kialakításának meghatározását célozzák. Az 1. típusú szerződéseket legfeljebb négyéves időtartamra kötötték, 2007-től 2010-ig vagy 2011-ig, a 2. típusú szerződéseket (a továbbiakban: CT 2-k) pedig a fennmaradó időre, 2016. december 31-ig.
- 4 A CT 2-k kétoldalú tárgyalás tárgyát képezték a felperes és az Île-de-France régió területén menetrendszerű tömegközlekedési szolgáltatásokat nyújtó magánvállalkozások (a továbbiakban: végső kedvezményezettek) között. A felperes és ugyanazon vállalkozás között több CT 2-t is lehetett kötni. Valamennyi CT 2 53-3. cikke előírta pénzügyi hozzájárulás fizetését a felperes részéről a szerződő vállalkozás felé, azon közszolgáltatási kötelezettségek végrehajtásának ellentételezéseként, amelyek az utóbbit a CT 2 5-2. cikke alapján terhelték.
- 5 A felperes által a végső kedvezményezettek részére a CT 2 alapján fizetett pénzügyi hozzájárulások C2 része arra irányult, hogy fedezze a végső kedvezményezetteknek a felperes által előzetesen jóváhagyott beruházási terv végrehajtása során viselt valamennyi terhet.
- 6 2008. október 17-én panasz érkezett az Európai Bizottsághoz az Île-de-France régió által a területén 1994 és 2008 között, majd 2008-tól a felperes által ugyanezen a területen többek között a CT 2-k keretében biztosított C2 hozzájárulások formájában bizonyos autóbusz-vállalkozások részére nyújtott támogatási intézkedések alkotta, állítólagosan jogellenes állami támogatási programmal kapcsolatban.
- 7 A Bizottság 2014. március 11-én kelt levelében értesítette a Francia Köztársaságot arról a döntéséről, hogy megindítja az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást. A Bizottság e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL 2014. C 141., 38. o.) történő közzétételével felhívta az érdekelt feleket, hogy tegyék meg a szóban forgó támogatási intézkedésekkel kapcsolatos észrevételeiket.
- 8 2014. április 30-án a Francia Köztársaság benyújtotta észrevételeit a Bizottságnak. Az érdekelt felek – köztük a felperes – által benyújtott összes észrevételt továbbították a Francia Köztársaságnak, amely semmilyen észrevételt nem tett.
- 9 2016. június 21-én a Bizottság egy közös feljegyzést kapott a hét érdekelt fél közül négytől, amely pontosította álláspontjukat a 2015. október 6-i Bizottság kontra Andersen ítélet (C-303/13 P, EU:C:2015:647) kihirdetését követően. 2016. november 9-én az Île-de-France régió kiegészítette észrevételeit.
- 10 A Bizottság 2017. február 2-án lezárta az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást és elfogadta a Franciaország által az Île-de-France régióban az autóbusz-vállalkozásoknak nyújtott SA.26763 2014/C (korábbi 2012/NN) számú támogatási programokról szóló, 2017. február 2-i (EU) 2017/1470 bizottsági határozatot (HL 2017. L 209., 24. o., a továbbiakban: megtámadott határozat).
- 11 A megtámadott határozatban a Bizottság többek között úgy vélte, hogy a felperes által a végső kedvezményezettek által a CT 2-k végrehajtása során viselt beruházási költségek fedezése céljából nyújtott C2 hozzájárulások által alkotott támogatási program (a továbbiakban: a vitatott támogatási program) összeegyeztethető volt a belső piaccal. A Bizottság azonban megállapította, hogy mivel a

vitatott támogatási program alapján nyújtott támogatásokat nem jelentették be, és ezért „új támogatásnak” kell őket minősíteni, az említett programot az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével, jogellenesen hajtották végre.

- 12 A megtámadott határozat rendelkező részének 3. és 4. cikke a következőképpen szól:

„3. cikk

A [Francia Köztársaság] által jogellenesen végrehajtott, az STIF által a CT2 szerződés keretében folyósított C2 hozzájárulások formájában nyújtott támogatási program a belső piaccal összeegyeztethető.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.”

Az eljárás és a felek kérelmei

- 13 A Törvényszék Hivatalához 2017. november 3-án benyújtott keresetlevelével a felperes az EUMSZ 263. cikk alapján megindította a jelen keresetet, amely a megtámadott határozat részleges megsemmisítésére irányul.

- 14 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

- semmisítse meg a megtámadott határozatot kizárólag annyiban, amennyiben a Bizottság a CT 2-k keretében folyósított C2 hozzájárulásokat „jogellenesen végrehajtott [...] támogatási program[nak]” minősítette;
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

- 15 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

- elsődlegesen nyilvánítsa a keresetet elfogadhatatlannak;
- másodlagosan utasítsa el a keresetet, és
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

Az elfogadhatóságról

- 16 A Bizottság – anélkül, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 130. cikkének (1) bekezdése alapján külön iratban elfogadhatatlansági kifogást emelt volna – kéri a kereset elfogadhatatlanságának megállapítását azon az alapon, hogy a felperes nem rendelkezik keresetőségi joggal, és nem fűződik érdeke az eljáráshoz.
- 17 A felperes vitatja a Bizottság érvelését. A felperes előadja, hogy bár nem címzettje a megtámadott határozatnak, keresetőségi joggal rendelkezik.

- 18 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós bíróság jogosult mérlegelni az egyes ügyek körülményei alapján, hogy a gondos igazságszolgáltatás indokolja-e a kereset érdemi elutasítását, anélkül hogy ezt megelőzően határozná annak elfogadhatóságáról (2002. február 26-i Tanács kontra Boehringer ítélet, C-23/00 P, EU:C:2002:118, 51. és 52. pont; 2015. szeptember 14-i Brouillard kontra Bíróság ítélet, T-420/13, nem tették közzé, EU:T:2015:633, 18. pont).
- 19 A jelen ügy körülményei között a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy az eljárásgazdaságosság érdekében mindjárt az elején meg kell vizsgálni a kereset megalapozottságát, anélkül hogy előzetesen határozni kellene annak elfogadhatóságáról.

Az ügy érdeméről

- 20 Keresetének alátámasztására a felperes lényegében két jogalapra hivatkozik. Az első jogalap az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésén alapul, amennyiben a Bizottság a megtámadott határozatban tévesen tekintette úgy, hogy a vitatott támogatási program nem felel meg a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) 88–93. pontjában rögzített kritériumok (a továbbiakban: Altmark-kritériumok) közül a negyediknek és ebből következően az említett rendelkezés hatálya alá tartozik. A második jogalap az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozik és azon az állításon alapul, amely szerint a Bizottság nem részletezte kellő mértékben azokat az indokokat, amelyek miatt a megtámadott határozatban úgy vélte, hogy a vitatott támogatási program nem felel meg a negyedik Altmark-kritériumnak.
- 21 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az indokolás hiánya vagy nem megfelelő volta a lényeges eljárási szabályok megsértésének megállapítását érinti, ennél fogva a megtámadott határozat indokolásában szereplő pontatlanságok értékelésének önálló vizsgálatát igényli, melynek ellenőrzése a határozat megalapozottságának vizsgálata körébe tartozik (lásd ebben az értelemben: 1998. április 2-i Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ítélet, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 67. pont; 2005. december 15-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-66/02, EU:C:2005:768, 26. pont).
- 22 Ebből következik, hogy a második jogalapot, mivel az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozik, a megtámadott határozat érdemi jogszerűségére vonatkozó első jogalap előtt kell megvizsgálni.

Az indokolási kötelezettség megsértéséről

- 23 Második jogalapjával a felperes lényegében előadja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem fejtette ki kellően részletesen azon indokokat, amelyek alapján úgy vélte, hogy a vitatott támogatási program nem felel meg a negyedik Altmark-kritériumnak.
- 24 Közelebbről a felperes előadja, hogy a negyedik Altmark-kritérium Bizottság általi elemzése nincs összhangban a Bizottság részéről a túlkompensáció elkerülésére vonatkozóan a harmadik Altmark-kritérium kapcsán tett megállapítással. Álláspontja szerint a túlkompensáció ilyen elkerülése szükségképpen azzal jár, hogy a C2 hozzájárulások jelentik a legalacsonyabb költséget a közösség számára, valamint hogy a negyedik Altmark-kritérium teljesült.
- 25 A felperes egyébként úgy véli, hogy a Bizottság nem fejtette ki, hogy a vállalkozásoknak a költségek összehasonlító elemzése céljából kiválasztott mintája mennyiben nem volt reprezentatív a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) következő ítélkezési gyakorlat értelmében vett, jól vezetett vállalkozásokra. A megtámadott határozat (220) preambulumbekkezdésében a Bizottság a tudomására jutott körülmények ellenére kijelentette, hogy „semmi sem utal arra, hogy az STIF által elfogadott minta reprezentatív lenne a jól vezetett vállalkozásokra”.

- 26 A Bizottság vitatja a felperes érveit. Emlékeztet arra, hogy a négy Altmark-kritérium elkülönül egymástól. Ezenkívül úgy véli, hogy a megtámadott határozat és különösen a negyedik Altmark-kritériumra vonatkozó elemzés elegendő indokolással van ellátva.
- 27 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikk második bekezdése értelmében a jogi aktusoknak indokolást kell tartalmazniuk. Továbbá az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikkének (2) bekezdése értelmében a megfelelő ügyintézéshez való jog magában foglalja az adminisztráció azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják.
- 28 Egyébként az „állami támogatásnak” minősítés megköveteli, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében szereplő valamennyi feltétel teljesüljön. Ily módon az állami támogatássá történő minősítés tekintetében e rendelkezés elsősorban a vállalkozásnak juttatott előny létezését feltételezi (lásd ebben az értelemben: 2015. október 22-i EasyPay és Finance Engineering ítélet, C-185/14, EU:C:2015:716, 35. és 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 29 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint nem tartozik az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének hatálya alá a kedvezményezett vállalkozás által közszolgáltatási kötelezettségként teljesített szolgáltatás ellenértékéül oly módon adott térítésnek tekinthető állami beavatkozás, hogy e vállalkozás nem részesül tényleges anyagi előnyben, és így nem kerül e beavatkozás folytán a versenytárs vállalkozásoknál kedvezőbb versenyhelyzetbe (lásd: 2015. október 22-i EasyPay és Finance Engineering ítélet, C-185/14, EU:C:2015:716, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Mindazonáltal ahhoz, hogy az adott esetben egy ilyen ellentételezés ne minősüljön állami támogatásnak, teljesülniük kell az Altmark-kritériumoknak.
- 31 Így először is a kedvezményezett vállalkozást ténylegesen közszolgáltatási kötelezettségek végrehajtásával kell megbízni, és e kötelezettségeket világosan meg kell határozni. Másodszor az ellentételezés kiszámításának alapjául szolgáló paramétereket objektív és átlátható módon előre meg kell állapítani. Harmadszor az ellentételezés nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettségek végrehajtása során felmerülő költségek egészének vagy egy részének fedezéséhez szükséges mértéket. Negyedszer a szükséges ellentételezés mértékét azon költségek elemzése alapján kell megállapítani, amelyek egy átlagos, jól vezetett és az előírt közszolgáltatási követelmények kielégítéséhez megfelelően felszerelt vállalkozásnál e kötelezettségek teljesítésekor felmerülnének.
- 32 Ebből következik, hogy az olyan állami beavatkozás, amely a fenti 31. pontban felsorolt feltételek közül egynek vagy többnek nem felel meg, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak tekinthető (lásd ebben az értelemben: 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet, C-280/00, EU:C:2003:415, 94. pont).
- 33 A jelen ügyben azt kell megállapítani, hogy ellentétben a felperes által előadottakkal, a Bizottság a megtámadott határozatban kellően részletesen kifejtette azon indokokat, amelyek alapján úgy vélte, hogy a vitatott támogatási program nem felel meg a negyedik Altmark-kritériumnak. Közelebbről a megtámadott határozat (220) preambulumbekkezdésében a Bizottság kiemelte, hogy bár a költségek felperes által a CT 2-k megkötése előtt végzett összehasonlító elemzése pontos számadatokon alapul és a személyszállítási piac alapos ismeretét tükrözi, ez az elemzés az üzemeltetési költségekkel kapcsolatos tárgyalás szempontjából hasznos változó adatok meghatározását célozza, nem pedig annak ellenőrzését, hogy a C2 hozzájárulás által fedezett költségek megfelelnek-e egy, a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett átlagos, jól vezetett és megfelelően felszerelt vállalkozás költségeinek.
- 34 A felperes állításával ellentétben a Bizottság ezen okfejtéséből egyértelműen kitűnnek az azon megállapítás alapját képező indokok, amely szerint a vitatott támogatási program nem felelt meg a negyedik Altmark-kritériumnak.

- 35 Egyebekben el kell utasítani a felperes arra alapított érvét, hogy a Bizottság nem fejtette ki, hogy a vállalkozásoknak a költségek összehasonlító elemzése céljából kiválasztott mintája mennyiben nem volt reprezentatív a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) következő ítélkezési gyakorlat értelmében jól vezetett vállalkozásokra, mivel a Bizottság a megtámadott határozat (220) preambulumbekkezdésében lényegében azt mondta ki, hogy az iratok egyik eleme sem teszi lehetővé számára annak megállapítását, hogy e minta megfelel e kritériumnak és a felperes sem pontosította azokat a körülményeket, amelyeket a közigazgatási eljárás során előterjesztett.
- 36 A felperes ugyanis a Bizottságnak a vitatott támogatási programot illetően a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatára válaszul tett észrevételeiben annak kijelentésére szorítkozott, hogy a költségek összehasonlító elemzését „azon tartomány vállalkozásaihoz viszonyítva [végezték], amelynek szerződéseit közbeszerzést követően odaítélték”, majd e vállalkozásokat „átlagos, jól vezetett és megfelelően felszerelt vállalkozásoknak” minősítette, az e megállapítás alátámasztására alkalmas körülmények pontosítása nélkül.
- 37 E körülmények között nem lehet azt kifogásolni, hogy a Bizottság csak összefoglalóan elemezte azt a kérdést, hogy a vállalkozásoknak a költségek összehasonlító elemzése céljából a felperes által kiválasztott mintája nem volt reprezentatív a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) következő ítélkezési gyakorlat értelmében vett jól vezetett vállalkozásokra.
- 38 Ami a felperesnek a Bizottság által a megtámadott határozatban ismertetett okfejtés állítólagos inkohereciájára vonatkozó érveit illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a harmadik és negyedik Altmark-kritérium vitathatatlanul szorosan összefügg, mivel mindkettő megköveteli, hogy meghatározzák a költségeket, valamint a valamely közszolgáltatási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos bevételeket és nyereségeket (lásd ebben az értelemben: 2008. február 12-i BUPA és társai kontra Bizottság ítélet, T-289/03, EU:T:2008:29, 246. pont).
- 39 Ugyanakkor ezen szoros összefüggés fennállása nem zárja ki azt, hogy a négy Altmark-kritérium független legyen egymástól, illetve hogy azoknak együttesen kelljen teljesülniük ahhoz, hogy az ellentételezés ne minősüljön állami támogatásnak (lásd ebben az értelemben: 2016. december 15-i Abertis Telecom Terrestre és Telecom Castilla-La Mancha kontra Bizottság ítélet, T-37/15 és T-38/15, nem tették közzé, EU:T:2016:743, 76. pont).
- 40 A jelen ügyben mindenféleképpen meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság nem elemezte a vitatott támogatási programot a harmadik Altmark-kritériumra figyelemmel. A megtámadott határozat (218) preambulumbekkezdésében a Bizottság annak kiemelésére szorítkozott, hogy mivel a C2 hozzájárulás első Altmark-kritériumnak való megfelelése megállapítást nyert, már csak a második, harmadik és negyedik Altmark-kritériumnak való megfeleléseit kell értékelnie, és mivel a kritériumoknak együttesen kell teljesülniük, a Bizottság a negyedik kritérium nemteljesülésének bizonyítására szorítkozik annak megállapításához, hogy ez a hozzájárulás gazdasági előnyt biztosít, majd a megtámadott határozat (221) preambulumbekkezdésében ténylegesen is rögzítette ezt e következtetést.
- 41 E körülményekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy a felperes arra vonatkozó érvei, hogy a Bizottság állítólagosan ellentmondásosan értékelte egyrészt a harmadik Altmark-kritériumot, másrészt pedig a negyedik Altmark-kritériumot, a megtámadott határozat téves értelmezésén alapulnak, így azoknak nem lehet helyt adni.
- 42 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem sértette meg az EUMSZ 296. cikk által előírt indokolási kötelezettséget.
- 43 A második jogalapot el kell utasítani.

A vitatott támogatási program értékeléséről a negyedik Altmark-kritériumra figyelemmel

- 44 Első jogalapjával a felperes előadja, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság több alkalommal tévesen alkalmazta jogot, illetve több mérlegelési hibát követett el a vitatott támogatási program negyedik Altmark-kritériumra tekintettel történő vizsgálata során.
- 45 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 46 Emlékeztetni kell arra, hogy a negyedik Altmark-kritériumnak megfelelően, amikor egy adott esetben a közszolgáltatási kötelezettség végrehajtásával megbízandó vállalkozás kiválasztása nem közbeszerzési eljárás keretében történik, amely lehetővé tenné, hogy azt a jelöltet válasszák, aki a közösségnek legkevesebb költséggel járó szolgáltatást tudja nyújtani, a szükséges ellentételezés mértékét azon költségek elemzése alapján kell megállapítani, amelyet egy átlagos, jól vezetett és a szükséges közszolgáltatási követelmények kielégítéséhez megfelelően felszerelt vállalkozásnál e kötelezettségek végrehajtásakor felmerülnének, figyelemmel az érintett bevételekre és az e kötelezettségek teljesítéséből származó méltányos nyereségre (2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet, C-280/00, EU:C:2003:415, 93. pont)
- 47 A jelen ügyben a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a negyedik Altmark-kritérium nem teljesült. Közelebbről, a megtámadott határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a vitatott támogatási program alapján fizetett C2 hozzájárulások összegét nem azon költségek összehasonlító elemzése alapján számították ki, amelyeket egy a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett jól vezetett vállalkozás viselt volna azonos szolgáltatások nyújtása céljából.
- 48 A felperes először előadja, hogy a Bizottság által a megtámadott határozatban levont következtetésekkel ellentétben a vállalkozásoknak a költségek összehasonlító elemzése céljából általa használt mintája reprezentatív volt a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletből (C-280/00, EU:C:2003:415) következő ítélkezési gyakorlat értelmében vett jól vezetett vállalkozásokra. Álláspontja szerint e minta, azokon a közlekedési vállalkozásokon kívül, amelyekkel 1. típusú szerződéseket kötött, Île-de-France régió területén kívül nyílt, átlátható és hátrányos megkülönböztetéstől mentes közbeszerzési eljárás keretében odaitélt hasonló feladatokat ellátó tömegközlekedési vállalkozásokból állt.
- 49 Másodszor, a felperes előadja, hogy a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie, hogy összehasonlító elemzése lehetővé tette annak garantálását, hogy a végső kedvezményezettek által viselt beruházási költségek megfeleljenek egy, a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett átlagos, jól vezetett és megfelelően felszerelt vállalkozás költségeinek.
- 50 Harmadszor, a felperes úgy véli, hogy a Bizottság elmulasztotta figyelembe venni azokat az eszközöket és módszereket, amelyeket a C2 hozzájárulások összegének meghatározását megelőzően annak vizsgálata céljából alkalmazott, hogy ezen összeg nem haladja-e meg az egy 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett átlagos, jól vezetett és megfelelően felszerelt vállalkozás által viselt költségeket.
- 51 Negyedszer, a felperes előadja, hogy a Bizottság nem tulajdonított elegendő jelentőséget az általa a végső kedvezményezetteknek végzett utólagos ellenőrzéseknek. E tekintetben kiemeli, hogy a CT 2-k a végső kedvezményezettek által viselt költségek olyan állandó ellenőrzési rendszerét írták elő, amely lehetővé tette azon járművek meglétének, körének és megfelelőségének vizsgálatát, amelyek megvásárlását a CT2-k alapján folyósított C2 hozzájárulásokból finanszírozták.

- 52 Ötödször, a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság nem vett figyelembe egy általa a közigazgatási eljárás során benyújtott piacvizsgálatot (a keresetlevél A7. melléklete), amelyből kitűnik, hogy a végső kedvezményezettek által viselt átlagos kilométerköltség összehasonlítható volt a tevékenységüket az Île-de-France régió területén kívül folytató vállalkozásokéval.
- 53 A Bizottság azt állítja, hogy megfelelően figyelembe vette a költségek felperes által a CT 2-k megkötése előtt elvégzett összehasonlító vizsgálatát. Úgy véli, hogy az iratok egyetlen eleme sem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a felperes által használt minta reprezentatív volt a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett átlagos, jól vezetett és megfelelően felszerelt vállalkozásokra. Ezenkívül úgy véli, hogy az ezen elemzés keretében használt átlagos teljesítményértékek alapján nem lehetett megkülönböztetni az eszközök használatához kapcsolódó költségeket az ugyanezen eszközökre vonatkozó beruházásokkal kapcsolatos költségektől.
- 54 E tekintetben először rá kell mutatni arra, hogy a felperes által a CT 2-kre vonatkozó sikeres tárgyalások folytatása érdekében a C2 hozzájárulások összegének meghatározását megelőzően alkalmazott módszertani eszközök, valamint az általa a végső kedvezményezettek által végzett beruházások ellenőrzése céljából végzett különböző utólagos ellenőrzések a negyedik Altmark-kritériumnak megfelelően nem relevánsak, vagy legalábbis nem elegendők annak eldöntéséhez, hogy az ellentételezés összegét azon összegek alapján állapították-e meg, amelyek egy átlagos, jól vezetett és az előírt közszolgáltatási követelmények kielégítéséhez megfelelően felszerelt vállalkozásnál e kötelezettségek teljesítésekor felmerülnének.
- 55 A felperes által használt módszertani eszközök ugyanis kizárólag a CT 2-kről folytatandó sikeres tárgyalást és a végső kedvezményezettek által ténylegesen viselt költségek ellenőrzését célozták. Közelebbről a felperes beadványaiban kiemeli, hogy a folyósított összegek C2 része összegének meghatározását megelőzően alkalmazott módszertani eszközök a CT 2-k keretében folytatott tárgyalások során lehetővé tették a költségek elemzését valamennyi támogatott hálózat esetében. A felperes azonban nem bizonyítja azt, hogy ugyanezen eszközök lehetővé tették számára azt, hogy megbizonyosodjon arról, hogy az említett kedvezményezettek részére folyósított ellentételezés megfelel a negyedik Altmark-kritérium által előírt követelményeknek. A végső kedvezményezettek által nyújtott szolgáltatás termelékenységének és minőségének ellenőrzése céljából a felperes által kialakított utólagos ellenőrzési rendszert illetően meg kell állapítani, hogy az nem releváns annak vizsgálata szempontjából, hogy az ezen ellenőrzést megelőzően folyósított összegek C2 részének összegét azon költségek alapján állapították-e meg, amelyek egy átlagos, jól vezetett és az előírt közszolgáltatási követelmények kielégítéséhez megfelelően felszerelt vállalkozásnál e kötelezettségek teljesítésekor felmerülnének.
- 56 Másodszor meg kell állapítani, hogy a felperes nem terjeszt elő más, kellően pontos bizonyítékokat annak alátámasztása érdekében, hogy elvégezte az ahhoz szükséges ellenőrzéseket, hogy megbizonyosodjon arról, hogy az összehasonlító költségelemzése során használt referenciavállalkozások a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett jól vezetett és megfelelően felszerelt vállalkozásoknak tekinthetők.
- 57 Amint arra a Bizottság megalapozottan mutat rá, a felperes lényegében úgy véli, hogy mivel az Île-de-France régió kívül található, általa az összehasonlító költségelemzéséhez kiválasztott vállalkozásokra a loi n° 93-122, du 29 janvier 1993, relative à la prévention de la corruption et à la transparence de la vie économique et des procédures publiques (a korrupció megelőzéséről, valamint a gazdasági élet és a közbeszerzések átláthatóságáról szóló, 1993. január 29-i 93-122. sz. törvény, JORF, 1993. január 30., 1588. o.; a továbbiakban: Sapin-törvény) követelményeinek megfelelő közbeszerzési eljárás vonatkozik, azokat eleve a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett jól vezetett vállalkozásoknak kell tekinteni.

- 58 Márpedig az ítélezési gyakorlatból kitűnik, hogy azon esettől eltekintve, amikor a kedvezményezett vállalkozást közbeszerzési eljárás keretében választják ki, a negyedik Altmark-kritérium azt igényli, hogy az ellentételezés kiszámításához figyelembe vett paramétereket egy átlagos, jól vezetett és a szükséges közszolgáltatási követelmények kielégítéséhez megfelelően felszerelt vállalkozás példájára támaszkodva alakítsák ki (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 24-i Viasat Broadcasting UK kontra Bizottság ítélet, T-125/12, EU:T:2015:687, 82. pont).
- 59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ilyen vállalkozás keresése arra szolgál, hogy optimalizálják az előírt közszolgáltatási feladat ellátásához szükségesnek tekintett ellentételezés összegét, és elkerülik azt, hogy valamely nem hatékony vállalkozás magas költségeit vegyék alapul referenciaként ezen ellentételezés összegének kiszámítása során.
- 60 A jelen ügyben, noha a felperes kijelenti, hogy összehasonlító költségelemzését olyan vállalkozások átlagos értékeire vagy arányaira alapította, amelyek a Sapin-törvény által előírt közbeszerzési eljárásban való pusztán részvételen túl ezen eljárás eredményeként szerződéseket is elnyertek, nem szolgáltat pontos információkat ezen eljárás részletszabályait illetően, és annak megjelölésére szorítkozik, hogy az említett eljárás hatásai és célja révén hasonlít a közbeszerzések odaítélési eljárásához.
- 61 Közelebbről, a felperes azt állítja, hogy a Sapin-törvény által előírt közbeszerzési eljárás „bizonyítottan pozitív hatást gyakorolt az árak csökkenésére és [a közszolgáltatási megbízások] költségeinek kezelésére az érintett ágazatokban”. Nem támasztja alá ugyanakkor pontosan, hogy ezen eljárás és különösen az ebben az összefüggésben alkalmazott kiválasztási szempontok mennyiben tették lehetővé a közbeszerzési szerződések odaítélését célzó ajánlati felhívási eljárásokra jellemzővel összehasonlítható szintű versenyt. Ezenkívül nem szolgáltat pontosabb információkat az árak állítólagos csökkenését illetően, és nem fejt ki, hogy e csökkenés mennyiben tette lehetővé számára az arról való meggyőződést, hogy a Sapin-törvény által előírt eljárás eredményeként biztosított szerződéseket az azokat elnyerő vállalkozások a közösség számára a legkevesebb költség mellett hajtották végre.
- 62 Ezen túlmenően a felperes által figyelembe vett adatok, vagyis többek között az átlagos kilométer-költségre vonatkozó adatok (a keresetlevél A7. melléklete) nem teszik lehetővé a – C2 hozzájárulás alapján biztosított összeggel való összehasonlítással összefüggésben kizárólagosan releváns – beruházással kapcsolatos költségek elkülönítését az összehasonlító költségelemzés elvégzése céljából kiválasztott vállalkozásokat terhelő egyéb költségektől. A felperes egyébként e tekintetben kiemeli, hogy a tevékenységüket az Île-de-France régió területén kívül gyakorló vállalkozások általa elemzett szerződésai „kétségtelenül” nem tartalmaztak minden beruházással, és különösen a gördülőállomány beszerzésével kapcsolatos költséget.
- 63 E körülmények között a Bizottság megalapozottan tekintette úgy a megtámadott határozat (220) preambulumbekzdésében, hogy a felperes összehasonlító költségelemzése lényegében az olyan üzemeltetéssel kapcsolatos változó adatokkal foglalkozott, mint az autóbuszok forgalmi sebessége vagy a járművenkénti vezetési órák száma, amelyek kétségtelenül hasznosak az üzemeltetési költségek tárgyalásához és a (szintén a CT 2-k keretében biztosított és éppen a viselt üzemeltetési költségek ellentételezését célzó) C1 hozzájárulás meghatározásához, de nem teszik lehetővé annak ellenőrzését, hogy a C2 hozzájárulás által fedezett beruházási költségek megfelelnek egy, a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) értelmében vett átlagos, jól vezetett és megfelelően felszerelt vállalkozás költségeinek.
- 64 Ebből következően meg kell állapítani, hogy a felperes által előterjesztett bizonyítékok nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a vitatott támogatási program megtámadott határozatban szereplő, a negyedik Altmark-kritériumra figyelemmel történő bizottsági értékelését téves jogalkalmazás vagy mérlegelési hiba terheli.

- ⁶⁵ Mivel a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítélet (C-280/00, EU:C:2003:415) által támasztott feltételek kumulatívak, annak megállapításához, hogy a vitatott támogatási program gazdasági előnyt biztosított a végső kedvezményezettek számára és ebből következően az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés értelmében vett állami támogatási programnak minősült, a Bizottságnak elegendő volt azt bizonyítania, hogy egyetlen ilyen kritérium nem teljesült.
- ⁶⁶ Következésképpen el kell utasítani az első jogalapot, csakúgy, mint a jelen kereset egészét.

A költségekről

- ⁶⁷ Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- ⁶⁸ A jelen ügyben, mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően őt kell kötelezni a saját költségein felül a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Syndicat Transport Île de France (STIF-IDF) viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket.

Pelikánová

Valančius

Öberg

Kihirdetve Luxembourgban, a 2019. július 12-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei	1
Az eljárás és a felek kérelmei	3
A jogkérdésről	3
Az elfogadhatóságról	3
Az ügy érdeméről	4
Az indokolási kötelezettség megsértéséről	4
A vitatott támogatási program értékeléséről a negyedik Altmark-kritériumra figyelemmel	7
A költségekről	10